

עיונים והערות פרשת אמור תשפ"ד

מאת מורינו הרב חיים דוב הלוי קעללער זצ"ל

פסוק ביחזקאל לפרש "היכי דמי חילול השם", דאי: אביי אמר: כדתניא, ואהבת את ה' אלקיך, שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו: אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אוי להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר (ישעיה מט, ג) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו: אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכוערין דרכיו, ועליו הכתוב אומר (יחזקאל הנ"ל) באמר להם עם ה' אלה ומארצו יצאו, ע"כ.

והיינו דסיפא דקרא הוא פירושא לרישא דקרא, שכתוב שם כנ"ל "ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויחללו את שם קדשי באמר להם עם ה' אלה ומארצו יצאו", ולפי דברי הספורנו הסיבה לאותו חילול ה' היא שכלל ישראל הרואים את פעולת השי"ת על זה השלימות (הנ"ל) והם המקודשים ללכת בדרכי ה' חיללו את שם קדשו בפעולות חסרות ומגונות כאותם שנזכרו בגמ' שם.

התחזקות לישמר מחילול ה' על החיזוק במצות והלכת בדרכיו ולימוד המוסר

ומבואר מדברי הספורנו שחובה זו, לעשות מעשים של שלימות וליזהר מחילול שם שמים, נובעת ממה שמחוייבים אנו ללכת בדרכי השי"ת, וכלשונו הנ"ל "מאחר שאתם רואים את פעולתי על זה השלימות, א"כ אתם המקודשים ללכת בדרכי אל תחללו את שם קדשי בפעולות חסרות ומגונות".

וכלל ענין עבודה זאת היא מצוה הכתובה בתורה, שנאמר (פ' כי תבא כח, ט) והלכת בדרכיו. וז"ל הרמב"ם בהל' דעות (פ"א הל' ה' - ו'): ומצוין אנו ללכת בדרכים האלו הבינונים, והם הדרכים הטובים והישרים, שנאמר והלכת בדרכיו. כך למדו בפירוש מצוה זו, מה הוא נקרא חנון אף אתה היה חנון, מה הוא נקרא רחום אף אתה היה רחום, מה הוא נקרא

שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה'. ושור או שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד. וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו. ביום ההוא יאכל לא תותירו ממנו עד בקר אני ה' (ויקרא כב, כז - ל).

אני ה' - פועל פעולתי תמימה ונותן גבול על שלימות
ע' בספורנו שביאר ענין מצוות אלו וענין ההמשך לפרשיות שלפניה בענין פסול מומים. וז"ל: אחר שהזכיר כל מיני המומים בקדשים והרחיק אותם מן המזבח אע"פ שלפעמים יהיה התמים שוה סלע והבעל מום שוה שתים לגדלו ושמו וכו', וזה, כי הצור תמים פעלו חפץ התמימות ושלימות הנקרב והמקריב, שיהיה הנקרב על שלימותו הטבעי והמקריב על שלימותו האלקי להדמות ליוצרו כפי האפשר, אמר שכמו כן בענין גבול הזמנים שהגביל, עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע. והזכיר איסור מחוסר זמן ואיסור שחיטת אותו ואת בנו ביום אחד ואיסור מחשבת חוץ לזמנו אפי' בקדשים קלים וכו', עכ"ל.

ולהלן שם הוסיף הספורנו לפרש על פי דרכו ענין מה שכתבה תורה וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו וגו' וסיים בלשון - "אני ה'". וז"ל: לרצונכם תזבחו ביום ההוא יאכל - יהי רצונכם וכוונתכם בעת שתזבחו שבוים ההוא יאכל. וזה, כי אני ה', פועל פעולתי תמימה ונותן גבול על שלימות, בלתי מקבל הפחות והיתר, עכ"ל.

"ולא תחללו את שם קדשי" - ע"י פעולות חסרות ומגונות - לא כשלימות פעולת השי"ת

ועפ"ז ביאר הספורנו מה שהזהירה תורה מיד אחר זה - "ולא תחללו את שם קדשי". וז"ל: ולא תחללו את שם קדשי - מאחר שאתם רואים את פעולתי על זה השלימות, א"כ אתם המקודשים ללכת בדרכי אל תחללו את שם קדשי בפעולות חסרות ומגונות, כענין (יחזקאל לו, כ) ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויחללו את שם קדשי (באמר להם עם ה' אלה ומארצו יצאו), עכ"ל.

וא' הראה שבגמ' יומא (פו, א) הביאו חז"ל אותו

עיונים והערות פרשת אמור תשפ"ד

והאמצעי שעל ידו נוכל ללכת בדרכי ה' כראוי הוא אם נתחזק בלימוד המוסר. אם לא נלמוד מוסר לא נוכל לקיים כראוי את מצוה זו של והלכת בדרכיו – שאיך יתברר אצלנו שהנהגה מסויימת היא הנהגה ראויה של חסד והטבה, או הנהגה ראויה של רחמנות, או קדושה – אם לא שנתחזק בלימוד מוסר שיורה לנו מה הן ההנהגות הראויות לידמות על ידם להשי"ת וללכת בדרכיו.

קדוש אף אתה היה קדוש, ועל דרך זו קראו הנביאים לקל בכל אותן הכנוייין – אך אפים ורב חסד צדיק וישר תמים גבור וחזק וכיוצא בהן, להודיע שהן דרכים טובים וישרים וחייב אדם להנהיג עצמו בהן ולהדמות אליו כפי כחו, עכ"ל^א. וע"ע בלשון הרמב"ם בספר המצוות (עשה ח') במצות והלכת בדרכיו.

(א) פי', שאין ענין אלו השמות להורות על אמיתות מציאותו ית', שדבר זה הוא למעלה מהשגתנו ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, אלא לשון הרמב"ם הוא שהקב"ה "נקרא" חנון ורחום וכו', והיינו שהנהגותיו ופעולותיו הם טובים ובדרך רחמנות וחנינה וכיוצא בהן כמו שיתנהג כך בן אדם שהוא רחום וחנון (א.ה. ע"ע ח' מרן רי"ז הלוי עה"ת פ' נח ד"ה ויעבר אלקים רוח וגו').